

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 20 de setembre del 2016.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIERE i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 5 d'abril del 2012, la representació processal de la Sra. M.S.M.D.L.L. va formular demanda contra els Srs. M.A.C.N. i R.M.D.J.P.N., en tant que pares del menor M.A.P.N., i contra els Srs. V.Q.G. i M.C.B., en tant que pares del menor J.Q.C., manifestant que el dia 5 de desembre del 2005, mentre la seva principal efectuava tasques com a monitora a l'escola andorrana de segona ensenyança de la vila x. per compte de la societat T., SL, havia caigut al terra com a conseqüència d'una baralla mantinguda entre els menors M.A.P.N. i J.Q.C. Que a conseqüència de l'accident li havia estat diagnosticada una fractura diàfisi de la clavícula, per la curació de la qual havia requerit de tractament quirúrgic. Que les lesions sofertes no es trobaven consolidades a la

data. Que, en el marc d'aquell procediment, accionava contra els pares dels menors en mèrits de la *culpa in educando*, per quant havien d'haver instruït adequadament els seus fills.

Per tot l'esmentat, i després d'invocar els fonaments de dret aplicables al cas, la representació processal de l'actora sol·licitava que se seguís el present procediment pels seus tràmits, i en el seu dia es dictés sentència, condemnant als Srs. M.A.C.N. i R.M.D.J.P.N., en tant que pares del menor M.A.P.N., i als Srs. V.Q.G. i M.C.B., en tant que pares del menor J.Q.C., a pagar totes les sumes que resultessin acreditades en període probatori dels autes en concepte de danys i perjudicis derivats de les lesions causades i al pagament de les costes judicials ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

II.- El dia 26 d'abril del 2012, previst per a la pràctica del tràmit de contesta a la demanda, la representació processal dels Srs. M.A.C.N. i R.M.D.J.P.N. va presentar un escrit, mitjançant el quin va aixecar les excepcions de prescripció de l'acció i de manca de legitimació passiva. Que, en base a l'excepció de prescripció de l'acció aixecada, adduïa que d'ençà que l'agent havia desistit del procediment civil instat amb anterioritat al present, el dia 18 de gener del 2009, havia transcorregut fins a la data de la presentació de l'escrit de citació a judici en el marc del present procediment un termini superior a un any. Que altrament, en base a l'excepció de manca de legitimació passiva plantejada, argumentava que els seus mandants no podien respondre d'un fet ocorregut en el pati escolar i durant l'horari escolar i que els fets al·legats en cap cas es podien encabir en una manca d'educació prestada pels seus principals.

Subsidiàriament, contestava la demanda formulada i adduïa que era cert que l'any 2005, el seu fill cursava estudis a l'escola andorrana de la vila x. i també que es va discutir amb el menor J.Q.C., però aquests no arribaren mai a les mans, tot i que sí que es van discutir. Que l'agent va relliscar tota sola al patí de l'escola i la dita caiguda va ser fortuïta sense que els menors l'empentessin. Que arran de dits fets l'agent havia patit una lesió a la clavícula

drete, però que no hi havia prova a les actuacions que les lesions a l'espatlla drete fossin conseqüència de dita caiguda.

Per tot l'esmentat, i una volta haver ressenyat els fonaments de drets que considerava de pertinent aplicació, la representació processal dels Srs. M.A.C.N. i R.M.D.J.P.N. sol·licitava que se seguís el present judici pels seus tràmits, i en el seu dia es dictés sentència, estimant les excepcions formulades i desestimant en tots els seus termes la demanda plantejada per l'adversa. Subsidiàriament, cas que els seus mandants haguessin de respondre d'una suposada responsabilitat, ho havien de fer tan sols per meitat, corresponent l'altre meitat de la responsabilitat als pares del menor J.Q.C., i per les quanties que resultessin acreditades en el moment processal oportú, tot imposant a l'agent les costes processals ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador i de perit si esqueia.

III.- El mateix dia, els Srs. V.Q.G. i M.C.B. presentaren igualment un escrit mitjançant el quin argumentaven que llur fill comptava amb vint anys d'edat i gaudia de plena capacitat jurídica. Així doncs, sol·licitaven que es deixés en suspens la tramitació dels presents autes, que es disposés el desistiment dels seus principals de les accions legals derivades del present judici, i s'arxivessin les actuacions sense altre tràmit, i que s'emplacés al seu fill Sr. J.Q.C. per a contestar la demanda formulada.

IV.- Per aute de data 3 de setembre del 2012, no es va donar lloc a les peticions formulades pels Srs. V.Q.G. i M.C.B. per escrit de data 26 d'abril del 2012, fixant la data del 27 de setembre del 2012, per a la pràctica del tràmit de rèplica.

V.- Mitjançant sengles escrits presentats en dates 27 de setembre i 18 d'octubre del 2012, les representacions processals de les parts agent i defenent procediren respectivament a replicar i a duplicar en el sentit acostumat i en el moment oportú van formular els seus escrits de conclusions.

VI.- La Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 24 de setembre del 2015 va decidir desestimar en tots els seus termes la demanda formulada per la representació processal de la Sra. M.S.M.D.L.L. contra els Srs. M.A.C.N. i R.M.D.J.P.N. i els Srs. V.Q.G. i M.C.B., havent d'absoldre conseqüentment aquests darrers de les pretensions que contra ells dirigia l'actora, fent finalment imposició a l'agent de les costes judicials ocasionades a les parts co-demandades, de conformitat amb el que disposa el VI.- CONSIDERANT de la present resolució judicial.

VII.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la Sra. M.S.M.D.L.L. i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions, demana la seva revocació i que s'estimi íntegrament la seva demanda, imposant a l'adversa les costes del procediment.

Ha actuat com a magistrat ponent la M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI

FONAMENTS DE DRET

I.- No és objecte de debat en les presents actuacions que la Sra. M.S.M.D.L.L. treballava per compte del negoci "T. S.L." com a monitora a l'Escola Andorrana de segona ensenyança de la vila x., quan en data 5 de desembre del 2005 va patir una caiguda mentre es trobava efectuant la seva feina de vigilant al pati de la citada escola com a conseqüència de la qual se li va diagnosticar una fractura diàfisi de la clavícula dreta, que va comportar una patologia osteoarticular que afectava la clavícula dreta i a l'espatlla dreta, i una patologia circulatoria que li van generar una incapacitat laboral important amb un IPP del 36% incrementada amb un 10% per l'element professional (foli 46).

Com a conseqüència d'aquests fets, la Sra. M.S.M.D.L.L. va formular la demanda amb la què s'inicia el present procediment argumentant que les citades patologies tenien el seu origen en l'accident que es va produir quan efectuava la seva tasca laboral i va caure a terra a conseqüència de la baralla

entre els menors M.A.P.N. i J.Q.C., precisant més tard que els menors van caure sobre d'ella, raó per la qual sol·licitava que es condemnés als Srs. M.A.C.N. i R.M.D.J.P.N., pares del menor M.A.P.N., i V.Q.G. i M.C.B., pares del menor J.Q.C., a satisfer a la seva mandant les quantitats que resultessin acreditades en període probatori en concepte de danys i perjudicis derivats de les lesions causades per els citats menors i al pagament de les costes processals generades pel procediment, entenent que la conducta del menors responia a la culpa *in educando* dels seus progenitors.

La Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 24 de setembre del 2015 va decidir desestimar la demanda formulada per la Sra. M.S.M.D.L.L. en tots els seus termes i contra aquesta decisió s'alça la seva representació processal sol·licitant que es revoqui íntegrament la citada resolució i s'estimi la seva demanda, imposant a l'adversa les costes generades pel procediment.

II.- Argumenta en primer lloc la recurrent que la resolució d'instància no ha valorat correctament la prova aportada a les actuacions al considerar que no estava acreditat que els causants de l'accident fossin els menors M.A.P.N. i J.Q.C., però els arguments de la recurrent per rebatre aquest criteri no es poden estimar.

En efecte, pel que fa a la causa de l'accident, no es discuteix en les presents actuacions que els menors M.A.P.N. i J.Q.C. es barallaven, o discutien al pati de l'escola en la què treballava la Sra. M.S.M.D.L.L., ni que aquesta desenvolupava en aquell moment una tasca de vigilància en el citat pati durant el temps d'esbarjo dels alumnes. No obstant, no ha quedat acreditat que la baralla, o discussió entre aquests fos violenta i calgués aturar-la amb urgència, encara que l'obligació de la recurrent era evitar-la, ni que fossin els mateixos menors els que la fessin caure, encara que es probable que la caiguda es produís per les causes que fossin quan es dirigia en direcció seva per tal d'aturar-los o fer de mitjancera en la discussió, ni menys encara que la fractura de clavícula que va patir fos conseqüència no sols de la seva caiguda, sinó del fet que un, o tots dos menors es precipitessin a sobre d'ella.

En aquest sentit, cal destacar que la Sra. M.R.P., que es trobava aquell dia i en aquell moment en el pati de l'escola, va manifestar que recordava que la Sra. M.S.M.D.L.L. va caure, però no va veure com queia, ni quines eren les persones que es van barallar (foli 213 en relació al 119), mentre que la Sra. M.R.P.J., que també treballava a la dita escola, va declarar que no va presenciar l'accident, de tal manera que l'únic que sabia era el que li havia explicat la demandant (foli 258 en relació al 119). Pel que fa a la directora de l'Escola, la Sra. M.B.G., de les seves declaracions es dedueix que tampoc va presenciar l'accident i sols coneixia la versió dels fets que li va explicar l'agent (foli 256 en relació al 215), versió que igualment recull la declaració de l'accident presentada per la societat "T." davant de la CASS (foli 156). Finalment, tant J.Q.C., com M.A.P.N. admeten que es van barallar, però neguen que la caiguda de la seva guardadora es produís a la vora d'ells i fins i tot el segon apunta que aquesta va ser conseqüència del gel que hi havia al pati que més tard uns operaris van netejar (folis 211 en relació al 117 i 262 en relació al 118).

Per totes aquestes raons, considerem que no s'ha provat que la caiguda de la Sra. M.S.M.D.L.L. fos conseqüència directe de la baralla que es va suscitar entre els alumnes, ni tant sols que aquesta es desenvolupés amb un grau de violència tal que exigís evitar-la desplaçant-se amb excessiva rapidesa i propiciant la caiguda de la recurrent.

D'altra banda, l'agent manifesta en el seu escrit de rèplica que era possible que el traumatisme directe que va patir a la seva espatlla dreta fos conseqüència exclusivament d'una caiguda, però que la fractura diàfisi de clavícula tancada sols es podia haver produït per la caiguda a sobre d'ella dels demandats, però l'existència d'aquest nexa causal està mancat de tota prova. En aquest sentit, cal destacar que la recurrent, al·legant raons econòmiques (foli 264) que en tot cas no va acreditar ja que no havia sol·licitat i obtingut una declaració d'insolvència que li hauria permès gaudir d'un peritatge gratuït, va renunciar a la prova pericial mèdica que havia demanat i que hauria pogut acreditar si la fractura de clavícula que va patir sols es podia haver originat si

un dels menors li hagués caigut a sobre, com ella defensa. En qualsevol cas, és especialment important destacar que aquesta pregunta, que el perit hagués pogut respondre i que era fonamental per fonamentar el seu criteri, no era una de les què l'agent planejava fer-li (foli 115), de tal manera que no sols no va obtenir una prova clara d'aquesta relació causal que al·lega, sinó que ni tant sols va intentar obtenir-la i aquesta facilitat probatòria que no va aprofitar no pot fer altre cosa que perjudicar-la.

III.- Com a segon motiu del seu recurs, argumenta la recurrent que, a diferència del que estima la resolució d'instància, cal entendre que la culpa *in educando* dels progenitors dels menors que s'estaven barallant i que van provocar la seva caiguda estava constituïda, però també en aquest punt entenem que cal confirmar els arguments de la resolució d'instància.

Per tal de desestimar els arguments de la recurrent cal posar de relleu que ni la millor educació que puguin proporcionar uns pares als seus fills menors pot evitar que aquests es barallin, encara que el fet d'inculcar als fills uns valors cívics de convivència i de respecte al proïsme pot, en principi, aconseguir que aquestes baralles no superin determinats límits, ni es desenvolupin amb violència, traïdoria o abús de superioritat, circumstàncies que no s'ha provat que existissin en el cas present. D'altra banda, mentre els seus fills estan a l'escola els progenitors no poden exercir cap control sobre ells i són els mestres, i especialment les persones que tenen cura de les activitats dels alumnes mentre són al pati, les que han de vetllar per tal que les possibles discussions o baralles entre els alumnes no puguin superar determinats límits, ni comportar lesions per ells mateixos o per tercers, actuació que justifica, com a mínim en part, la contractació de monitors en el temps d'esbarjo, de tal manera que en intentar evitar la baralla la Sra. M.S.M.D.L.L. no feia més que complir amb la seva obligació. Finalment, no es pot equiparar una baralla entre menors, encara que sigui en presència de persones adultes, amb una agressió d'un menor a un adult i menys encara a un professor o a una persona que els vigila al pati, actuació que provaria una manca de respecte envers els adults i aquells als que es deu obediència que podria ser conseqüència d'una educació

inadequada per part dels progenitors de l'agressor, circumstància que no es dóna en aquest cas.

IV.- En desestimar-se el recurs procedeix imposar les seves costes a la part recurrent de conformitat amb la norma que recull el Codi 7,51,5.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació formulat per la representació processal de la Sra. M.S.M.D.L.L. contra la Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 24 de setembre del 2015, que CONFIRMEM íntegrament, imposant les costes d'aquesta alçada a la part recurrent.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-